

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Перший проректор
Шинкарик М.І.

" *світ* " 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Міждисциплінарні дослідження в соціальній сфері»
ступінь вищої освіти – магістр
галузь знань 23 – «Соціальна робота»
спеціальність 231 – «Соціальна робота»
освітньо-наукова програма – «Соціальна робота та соціальна політика»

кафедра психології та соціальної роботи

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (семін.) (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Звіт (сем.)	Екз. (сем.)
Денна	II	III	24	24	5	4	93	150		III

Тернопіль – ТНЕУ
2018

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “Міждисциплінарні дослідження в соціальній сфері”

1. Опис дисципліни “Міждисциплінарні дослідження в соціальній сфері”

Дисципліна “Міждисциплінарні дослідження в соціальній сфері”	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	галузь знань (шифр, найменування) – 23 Соціальна робота	Статус дисципліни вибіркова Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 4	спеціальність – 231 Соціальна робота	Рік підготовки: <i>Денна – 2</i> Семестр: <i>Денна – III</i>
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти – магістр	Лекції: <i>Денна – 24</i> Практичні заняття: <i>Денна – 24</i>
Загальна кількість годин – 150		Самостійна робота: <i>Денна – 97</i> Індивідуальна робота : <i>Денна – 5</i>
Тижневих годин – 13 з них аудиторних – 3		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета і завдання дисципліни «Міждисциплінарні дослідження в соціальній сфері»

2.1. Мета вивчення дисципліни.

Вивчення дисципліни «Міждисциплінарні дослідження в соціальній сфері» уможливує формування у магістрантів методологічних знань для здійснення інтегрованого підходу до досліджень соціальної реальності на міждисциплінарному рівні, їхньої здатності комплексно вирішувати проблеми соціальної сфери.

2.2. Передумови для вивчення дисципліни.

Передумовами вивчення «Міждисциплінарних досліджень в соціальній сфері» є засвоєні результати навчання із дисциплін «Управління у соціальній сфері», «Пенсійне забезпечення», «Соціальне страхування», «Соціальні проекти», «Соціальна допомога», «Облік і звітність у соціальних закладах та установах», «Планування в соціальній роботі»

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теорія міждисциплінарних досліджень у соціальній сфері

Тема 1. Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення

Загальні поняття процесу пізнання. Принципи та методи наукового пізнання. Рівні методів наукових досліджень. Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення. Ефективність наукових досліджень. Науково-дослідницька діяльність студентів.

Тема 2. Класифікація наукових досліджень в соціальній сфері. Дослідження в соціальній сфері як процес і результат наукової діяльності. Класифікація наукових досліджень за їх характером і змістом. Фундаментальні та прикладні наукові дослідження. Теоретичне та експериментальне дослідження. Колективне дослідження. Підходи до проведення наукового дослідження: дисциплінарний, міждисциплінарний, мультидисциплінарний (полідисциплінарний) та трансдисциплінарний.

Тема 3. Основні базові принципи методології міждисциплінарного дослідження в соціальній сфері

Сутність дисциплінарного підходу до наукового дослідження. Методологія проведення дисциплінарного дослідження в соціальній сфері. Міждисциплінарне наукове дослідження як процес і результат інтеграції різних галузей наукового знання. Ознаки міждисциплінарного наукового дослідження. Види та класифікації міждисциплінарних наукових досліджень. Спільне та відмінне у дисциплінарних та міждисциплінарних дослідженнях в соціальній сфері.

Змістовий модуль 2. Практика міждисциплінарних досліджень в соціальній сфері

Тема 4. Методологія проектування міждисциплінарного наукового дослідження

Вибір напряму і теми наукового дослідження. Визначення предмета і об'єкта дослідження. Мета і завдання дослідження. Порядок здійснення наукового дослідження. Поняття, функції та структура програми дослідження. Послідовність та етапи виконання наукових досліджень. Економічне обґрунтування вибору наукової теми. Пошук, накопичення та опрацювання наукової інформації.

Тема 5. Відбір та класифікація міждисциплінарних методів в соціальній сфері.

Поняття “метод міждисциплінарного наукового дослідження”. Проблема класифікації методів міждисциплінарного наукового дослідження в соціальній сфері. Основні методи

дослідження в міждисциплінарному підході. Порівняння процедури відбору методів для дисциплінарного і міждисциплінарного дослідження соціальної сфери різними галузями науки.

Тема 6. Технологія проведення міждисциплінарних досліджень соціальної сфери.

Етапи міждисциплінарного наукового дослідження у соціальної сфери. Забезпечення алгоритмічної послідовності етапів виконання фундаментального, прикладного, теоретичного, теоретико-експериментального міждисциплінарного наукового дослідження. Формування концепції міждисциплінарного наукового дослідження.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни “Міждисциплінарні дослідження в соціальної сфері”

	Кількість годин				
	Лекції	Прак-тичні заняття	Самостій-на робота	Індиві-дуальна робота	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1.					
Теорія міждисциплінарних досліджень у соціальної сфері					
Тема 1. Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення	4	4	16	1	Тести, питання
Тема 2. Класифікація наукових досліджень в соціальної сфері.	4	4	16	1	Тести, питання
Тема 3. Основні базові принципи методології міждисциплінарного дослідження в соціальної сфері.	4	4	16	1	Тести, питання
Змістовий модуль 2.					
Практика міждисциплінарних досліджень у соціальної сфері					
Тема 4. Методологія проектування міждисциплінарного наукового дослідження.	4	4	15	1	Тести, питання
Тема 5. Відбір та класифікація міждисциплінарних методів в соціальної сфері.	4	4	15	1	Тести, питання
Тема 6. Технологія проведення міждисциплінарних досліджень в соціальної сфері	4	4	15		Тести, питання
Разом	24	24	93	5	

5. Тематика практичних (семінарських або лабораторних) занять

Практичне заняття №1

Тема: Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення

Мета: розглянути процес наукового пізнання в контексті його основних характеристик

Питання для обговорення:

1. Загальні поняття процесу пізнання.
2. Принципи та методи наукового пізнання.
3. Рівні методів наукових досліджень.
4. Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення.
5. Ефективність наукових досліджень.

6. Науково-дослідницька діяльність студентів.

Практичне заняття №2

Тема: Класифікація наукових досліджень в соціальній сфері. дослідження.

Мета: вивчити основні види наукових досліджень в соціальній сфері

Питання для обговорення:

1. Дослідження в соціальній сфері як процес і результат наукової діяльності.
2. Класифікація наукових досліджень за їх характером і змістом.
3. Фундаментальні та прикладні наукові дослідження.
4. Теоретичне та експериментальне дослідження.
5. Колективне дослідження.
6. Підходи до проведення наукового дослідження: дисциплінарний, міждисциплінарний, мультидисциплінарний (полідисциплінарний) та трансдисциплінарний.

Практичне заняття №3

Тема: Основні базові принципи методології міждисциплінарного дослідження в соціальній сфері.

Мета: вивчити основні базові принципи методології міждисциплінарного дослідження в соціальній сфері.

Питання для обговорення:

1. Сутність дисциплінарного підходу до наукового дослідження.
2. Методологія проведення дисциплінарного дослідження в соціальній сфері.
3. Міждисциплінарне наукове дослідження як процес і результат інтеграції різних галузей наукового знання.
4. Ознаки міждисциплінарного наукового дослідження.
5. Види та класифікації міждисциплінарних наукових досліджень.

Практичне заняття №4

Тема: Методологія проектування міждисциплінарного наукового дослідження

Мета: розглянути особливості проектування наукових досліджень в соціальній сфері

Питання для обговорення:

1. Вибір напрямку і теми наукового дослідження.
2. Визначення предмета і об'єкта дослідження.
3. Мета і завдання дослідження.
4. Порядок здійснення наукового дослідження.
5. Поняття, функції та структура програми дослідження.
6. Економічне обґрунтування вибору наукової теми.
7. Пошук, накопичення та опрацювання наукової інформації.

Практичне заняття №5

Тема: Відбір та класифікація міждисциплінарних методів в соціальній сфері.

Мета: розглянути основні особливості відбору міждисциплінарних методів наукових досліджень

Питання для обговорення:

1. Поняття “метод міждисциплінарного наукового дослідження”.
2. Проблема класифікації методів міждисциплінарного наукового дослідження в соціальній сфері.
3. Основні методи дослідження в міждисциплінарному підході.
4. Процедури відбору методів для дисциплінарного і міждисциплінарного дослідження соціальної сфери різними галузями науки.

Практичне заняття №6

Тема: Технологія проведення міждисциплінарних досліджень соціальній сфері.

Мета: розглянути основні технології проведення міждисциплінарних наукових досліджень

Питання для обговорення:

1. Етапи міждисциплінарного наукового дослідження у соціальній сфері.
2. Забезпечення алгоритмічної послідовності етапів виконання фундаментального, прикладного, теоретичного, теоретико-експериментального міждисциплінарного наукового дослідження.
3. Формування концепції міждисциплінарного наукового дослідження.

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

Варіанти КПЗ з дисципліни «Міждисциплінарні дослідження в соціальній сфері»

Методичні поради щодо виконання КПЗ

КПЗ виконується студентами у формі написання реферату. Написання і захист реферату є важливою формою самостійної навчальної діяльності студентів. У «Тлумачному словнику української мови» дається таке визначення: «**Реферат** (від лат. Referrate – доповідати, повідомляти) – 1) короткий усний або письмовий виклад наукової праці, результатів наукового дослідження, змісту книги, статті та ін.; 2) доповідь на будь-яку тему, написана, зроблена на основі критичного огляду літературних та інших джерел». У зв'язку з цим навчальний реферат – це самостійна творча робота студента, що засвідчує його знання соціологічної літератури з цієї теми, розуміння основних підходів до вирішення наукової і практичної проблеми, а також відображає власні професійні погляди майбутнього фахівця і демонструє його вміння усвідомлювати особливості соціальної дійсності на основі теоретичних знань.

Написання реферату – це творчий процес, до того ж з'являється чудова нагода для наукового самовираження і самоствердження перед однокурсниками і викладачем. Тому, перш ніж братися за реферат, спочатку важливо розібратися, яку справжню мету Ви ставите перед собою (повідомити інших про свої оригінальні ідеї, повправлятися в написанні наукових текстів тощо).

У процесі роботи над рефератом можна виділити чотири етапи:

Вступний – вибір теми, складання списку літератури для опрацювання, початок її вивчення, розробка плану і написання вступу.

Основний – детальне опрацювання літератури, робота над змістом і висновками реферату.

Прикінцевий – оформлення реферату, самокритична оцінка його змісту і виправлення виявлених недоліків.

Захист реферату (під час семінарського заняття, на студентській конференції).

При написанні реферату слід врахувати такі вимоги.

Структура реферату

Структура реферату містить такі елементи:

- титульна сторінка;
- план;
- вступ;
- основна частина (розділи, пункти і підпункти);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

Правила оформлення використаної літератури

У рефераті відомості про використане першоджерело (бібліографічний поклик) подають після цитати у квадратних дужках: спочатку вказують номер джерела зі списку використаної літератури, а потім через кому – сторінку (сторінки) у тексті оригіналу, наприклад, [2, 145]; [4, 38-40].

Вимоги до оформлення реферату

- набір тексту здійснюється стандартним 14 шрифтом Times New Roman;
- назви розділів краще набирати 14-им шрифтом (усі великі напівжирні), а пункти і підпункти виділяти напівжирним курсивом;
- міжрядковий інтервал – 1,5;
- відступ в абзацах – 1,25 см;
- текст реферату необхідно друкувати, залишаючи береги таких розмірів: лівий – 25 мм, правий – 15 мм, верхній – 20 мм, нижній – 20 мм;
- нумерація сторінок зверху посередині;
- обсяг реферату – 15-20 сторінок.

Робота оцінюється за 100-бальною шкалою, а також визначається підсумкова оцінка (як середня арифметична із проміжних оцінок).

Варіанти КПЗ з дисципліни

1. Сутність та особливості наукового мислення.
2. Стил ь наукового мислення.
3. Управління знаннями. Інтелектуальний капітал
4. Проблеми формування наукового мислення.
5. Проблемні ситуації в межах наукового дослідження.
6. Науковий колектив та організація його роботи.
7. Принципи створення та роботи наукового колективу.
8. Особливості управління конфліктами в науковому колективі.
9. Наукова школа: сутність та ознаки.
10. Роль особистості вченого в науці.
11. Психологія наукової творчості.
12. Організація творчої діяльності дослідника
13. Психологічні механізми розвитку наукового потенціалу особистості.
14. Мотивація наукової діяльності.
15. Етика та праксеологія науки.
16. Проблема свободи та відповідальності вченого
17. Професійний етос науковця в сучасній Україні.
18. Проблема етично–правового регулювання дослідницької діяльності в психології.
19. Методологія досліджень в соціальній сфері.
20. Міждисциплінарне наукове дослідження як процес і результат інтеграції 6 різних галузей наукового знання.

7. Самостійна робота

№ п/п	Тематика	К-сть годин
	Тема 1. Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення	16
	Тема 2. Класифікація наукових досліджень в соціальній сфері. дослідження.	16
	Тема 3. Основні базові принципи методології міждисциплінарного дослідження в соціальній сфері.	16
	Тема 4. Методологія проектування міждисциплінарного наукового дослідження.	15
	Тема 5. Відбір та класифікація міждисциплінарних методів в соціальній сфері.	15
	Тема 6. Технологія проведення міждисциплінарних досліджень в соціальній сфері	15

8. Тренінг з дисципліни

ТРЕНІНГ КРЕАТИВНОСТІ ТА РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ

Тема: «Світ творчості навколо мене»

Мета: Максимально – сприяти психічному й особистісному розвитку кожного учасника; допомогти розкрити свій життєтворчий потенціал; розвивати пізнавальні і творчі здібності учнів, навички спілкування сприяти розвитку творчої уяви, допитливості, сміливості та гнучкості мислення.

Результати:

Наприкінці заняття учасники:

- розкривають зміст поняття «обдарованість» «здібності», «творчість»;
- удосконалюють навички креативного мислення, творчої уяви, допитливості, гнучкості мислення;
- набувають навичок активного спілкування

Ресурсні матеріали: папір, стікери, маркери, фломастери.

1. Вступ. Повідомлення теми тренінгу, його мети

2. Вправа на знайомство "Ім'я + якості"

Мета: розвиток відчуття приналежності до групи; зближення один з одним.

Умова: учасникам тренінгу пропонується написати своє ім'я і на кожному літері імені придумати слова, що характеризують ваші найкращі якості (наприклад,)

Моє ім'я – Надя – ніжна, активна, добра, яскрава.

2. Правила роботи в групі

Мета. Організація заняття.

Сьогодні, я пропоную вам правила роботи нашої групи, що забезпечать нам максимальний результат від заняття та раціонально використаний час.

Правило толерантності;

Правило Вимкненого телефону;

Правило Я + Ти = Ми;

Правило добровільності і активності;

Правило відвертості і відкритості;

Говорити лише від свого імені.

3. Очікування

Вправа «Зоряне небо»

Мета. Виявлення сподівань учасників, актуалізація концепції тренінгу. Зараз, я пропоную вам висловити свої очікування від нашого заняття. Перед вами плакат на якому зображене зоряне небо, у кожного з вас є декілька зірочок різних кольорів, які означатимуть ваш настрій: оранжева – гарний настрій, жовта – добрий настрій, блакитна – поганий настрій. Візьміть ручку та напишіть свої очікування, бажання від заняття та розмістіть їх на небі. Наприкінці ми перевіримо чи справдились вони!

Теоретичний блок

1. Інформаційне повідомлення (3 хв.)

Обдарованість - це високий рівень здібностей людини, що дозволяє їй досягти особливих успіхів у певній галузі діяльності. Розрізняють загальну і спеціальну обдарованість. Загальна розумова обдарованість виявляється в оволодінні всіма видами діяльності, для успішного здійснення яких необхідні певні розумові якості. Спеціальна обдарованість пов'язана з певними видами діяльності, в яких вона найбільше розвивається.

Розрізняють обдарованість:

соціальну - лідерську;

художню - музичну, образотворчу, сценічну;

психомоторну - спортивні здібності;

інтелектуальну - здатність аналізувати, мислити, зіставляти факти (серед інтелектуальних дітей є такі, які навчаються відмінно з 1-2 предметів і не встигають з інших);

академічну - надзвичайна здатність до навчання взагалі, стають відмінними спеціалістами;

творчу - нестандартне бачення світу й нешаблонне мислення (але такі діти часто не досягають поставленої мети і є невдахами. З дитинства вони всіх дратують. Важливо таку дитину побачити і допомогти їй).

Усі обдаровані діти мають потребу в знаннях, яскраво виражений інтерес до певної галузі знань. Немає потреби примушувати їх вчитися, вони самі шукають собі роботу, частіше складну інтелектуальну, із задоволенням нею займаються, присвячуючи їй увесь свій вільний час. Обдаровані діти вільно і швидко оволодівають відповідними вміннями і навичками. Вони показують високий рівень досягнень.

Обдарована дитина шукає спілкування з дорослими, бо ті розуміють її краще, ніж однолітки, які часто насміхаються, дають прізвиська. Обдаровані діти часто перебільшено емоційні, вони запальні, легко збуджуються через дрібниці, але це не вередування, а виявлення багатства їх натури.

Творчі діти рідко бувають спокійними, вони страждають від своєї винятковості, але багатьох рятує тонке відчуття гумору, вони цінують його. У них особлива мова, особливе сприйняття. Тому такі якості обдарованих дітей вимагають особливого підходу до них, і не випадково за рішенням Всесвітньої організації охорони здоров'я входять до "групи ризику". Вони потребують особливого виховання, спеціальних, індивідуальних навчальних програм, спеціально підготовлених вчителів, шкіл.

У дорослому житті люди стримують свою творчу уяву, в них зникає бажання експериментувати й досліджувати. Таким чином, не можна реалізувати свій творчий потенціал та подолати перешкоди на шляху до творчості. Це зовсім не означає, що дорослим не вистачає здібностей, просто вони мало використовують свій творчий потенціал. Чим доросліша людина, тим більше знижується рівень її творчих здібностей.

Джордана Айана пропонує 10 стратегій, спрямованих на творче вирішення завдань, пов'язаних із сім'єю, навчанням, роботою, захопленнями:

1. Підтримувати зв'язки з іншими людьми.
2. Створити навколо себе збагачене життєве середовище.
3. Виходити зі свого «футляра» - подорожувати.
4. Розважатися, жартувати.
5. Розширювати свій світогляд – читати.
6. Наближатися до мистецтва.
7. Дати волю своїй альтернативній свідомості.
8. Заирнути вглиб своєї душі.

Творчі особистості наділені такими якостями: творча уява, фантазія, оригінальність, швидкість та гнучкість мислення. Існують різні рівні обдарованості і для того, щоб їх визначити ми створимо «Творче дерево»

«Піраміда обдарованості»

здібності – індивідуальні риси особистості, які дають змогу за рівних умов успішніше опанувати певну діяльність, розв'язувати завдання, проблеми; характерні практично для кожної людини;

обдарованість – специфічне поєднання здібностей, інтересів, потреб, яке дає змогу виконувати певну діяльність на якісно високому рівні; характерна для невеликого кола людей;

творча обдарованість дає змогу успішно розв'язувати завдання, виконувати діяльність творчим, оригінальним шляхом, тобто нетрадиційно, не так, як інші; таких людей ще менше;

талант – система рис, які дають змогу особистості досягати значного успіху в оригінальному виконанні творчої діяльності; таких людей дуже і дуже небагато, декілька тисяч на покоління;

геніальність – найвища форма таланту, системна характеристика особистості, яка свідчить про її над оригінальнідосягнення, що суттєво переважають «звичайну» і навіть творчу діяльність; винятковий випадок, таких людей народжується не більше 30 на рік.

Практичний блок

Вправа №1

Вправа «Малюємо казку»

Мета. Розвивати вміння творчої уяви, інтуїції, систематизувати свої творчі ідеї; формувати комунікативні навички, вміння співпрацювати.

Інструкція. Кожна група отримує маленькі геометричні фігурки. Якщо додати до них додаткові лінії, у вас вийдуть цікаві предмети або сюжетні малюнки.

Завдання. Спробуйте придумати героїв та казку про них казку. Зробіть її повною і цікавою. На роботу у вас є 10 хвилин.

Презентація груп

Обговорення: - Чи складно було виконувати цю вправу? Що заважало?

Вправа №2

Тест на кмітливість

1. Яке хлоп'яче ім'я можна однаково читати з обох боків, вперед і назворот?
2. Що спершу треба зробити, лягаючи спати?
3. У млині було вісім мішків, на кожному мішку сиділо по дві миші, прийшов мельник з котом, скільки тепер стало ніг.
4. В яку бочку не можна налити води?
5. Серед горба осел, з одного боку горба вогонь горить, з другого ліс густий, з третього глибоке озеро. Лісом піти - осел роги поламає, вогнем - згорить, через озеро - не вміє плавати, утопиться. Куди ослові пройти?
6. Одного батька і одної матері дитина, а нікому з них не син.
7. Ішло дві матері і дві дочки. Знайшли три яблука і поділились. Кожній дісталось по одному. Як так вийшло?
8. Хто найчастіше оглядається?
9. Що стоїть посередині Полтави?
10. Якщо машина їде, яке в неї колесо не крутиться?
11. Де вода стоїть стовпом?
12. Складіть віршика з шести літер.
13. Чоловік їде у вагоні і йому сниться, що він сидить на підлозі, а дошки летять у безодню. Чоловік лишився на одній дошці, що йому треба зробити, аби не впасти.
14. Жило триста котів і один чоловік. Скільки було там ніг?
15. Хто показує кожному його обличчя, бо не має власного?
16. На небі одна, на землі немає, у баби дві, у дівки нема.
17. Без чого хату не можна збудувати?
18. Коли ми дивимось на цифру "два", а кажемо "десять"?

Вправа №3

"Корзинка творчих ідей"

Мета: стимулювання творчої уяви й фантазії, розвиток оригінальності, швидкості та гнучкості мислення.

Звучить музика Ф. Шопена "Фантазія".

Час: 5 хв.

Інструкція: подумайте, обговоріть у групі і запишіть, якомога більше способів використання звичайного предмету (наприклад, ручки, зошита тощо) і його нових призначень. Оцінюються: продуктивність використання завдань шляхом підрахування кількості відповідей за певний інтервал часу; гнучкість – кількість переключень з одного об'єкта на інші; оригінальність – за частотою такої відповіді в однорідній групі.

Релаксація

Вправа № 4

«Лимон»

Мета: навчати керування станом м'язового напруження і розслаблення.

Сядьте зручно, руки вільно покладіть на коліна долонями догори, плечі й голова опущені, очі заплющені.

Подумки уявіть собі, що у вас у правій руці лежить лимон.

Починайте повільно його стискати, доки не відчуєте, що видавили з нього увесь сік.

Розслабтеся. Запам'ятайте свої відчуття.

Тепер уявіть собі, що лимон знаходиться у лівій руці.

Починайте повільно його стискати, доки не відчуєте, що видавили з нього увесь сік.

Розслабтеся. Запам'ятайте свої відчуття.

Насолодіться станом спокою.

Підсумок: регулярне виконання даної вправи допомагає поступово ставати врівноваженими, бадьорими, спокійними.

Вправа № 5

«Моє бачення творчої особистості».

Ви повинні протягом п'яти хвилин до кожної літери слова «творчість» дібрати якості, які, на вашу думку, характеризують творчу дитину (Після виконання творчого завдання один представник групи зачитує версію розшифрування слова «творчість».)

Т – толерантний, терплячий, трудолюбивий...

В – винахідливий, відкритий, впевнений, вольовий, відвертий, відповідальний...

Р – рішучий, розкутий, реактивний, романтичний, різний...

Ч – чутливий, чесний, чуйний, чарівний...

І – ініціативний, інтелігентний, інтелектуальний...

С – самостійний, свідомий, самодостатній, сумлінний, сміливий...

Т – товариський, турботливий, тактовний...

Вправа № 6

Техніка «Колаж»

Мета: розвивати оригінальність і гнучкість мислення, стимулювати творчу уяву та фантазію, згуртувати колектив.

Психолог. Кажуть, що справжня жінка з нічого може зробити три речі: салат, капелюшок і конфлікт. Ми з вами – справжні жінки. І я переконана, що крім цих трьох речей можемо ще дещо створити.

Зараз вашій увазі пропонується техніка «Колаж», яка виконуватиметься в групах. (Колаж – це один із варіантів арттерапевтичних методів, що полягає в наклеюванні на основу відмінних від неї матеріалів, відмінних за кольором і формою. Все наклеюється на ватман.)

За допомогою вирізок із журналів, газет, листівок вам потрібно створити образ на тему: «Мрії творчого вихователя».

Колаж може бути доповнений власними надписами, малюнками.

Обговорення.

III Підсумок тренінгу

Вправа № 7

Прощання «Аплодисменти»

Ми з вами добре попрацювали. На завершення нашої роботи я пропоную уявити на одній долоні посмішку, на іншій – радість. А щоб вони не втекли від нас, їх треба міцно-преміцно поєднати в аплодисменти.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «**Міждисциплінарні дослідження в соціальній сфері**» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;

- залікове модульне тестування та опитування;
- наскрізні проекти;
- командні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів КПЗ;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розрахункові роботи;
- завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах тощо;
- ректорська контрольна робота;
- комплексний іспит;
- екзамен;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Міждисциплінарні дослідження в соціальній сфері» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Для екзамену

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КПЗ, враховуючи поточне опитування)	Заліковий модуль 4 (екзамен)
20%	20%	20%	40%
7 тиждень	13 тиждень	15 тиждень	згідно розкладу

Шкала оцінювання:

За шкалою ТНЕУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Комп'ютерний варіант лекцій	1-6
2.	Інтернет-джерела	1-6
3.	Навчально-методичні рекомендації	1-6

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Адаменко М. І. Основи наукових досліджень / М. І. Адаменко, М. В. Бейлін. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 188 с.
2. Бобилев В. П., Іванов І. І., Проїдак Ю. С. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник. – Дніпропетровськ : Системні технології, 2008. – 264 с.
3. Бондарчук О. І. Експериментальна психологія. Курс лекцій – К. : МАУП, 2003. – 120 с.
4. Гнізділова О. Ідентифікація феномену «Науково-педагогічна школа» [Текст] / О. Гнізділова // Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2014. – Вип. 60. – С. 76–84.
5. Гоберман В. А., Гоберман Л. А. Технология научных исследований – методы, модели, оценки: учеб. пос. – М. : Моск. гос. ун-т леса, 2001. – 390 с. 212
6. Горбунова В. В. Експериментальна психологія в схемах і таблицях: Навчальний посібник. – К. : «ВД «Професіонал», 2007. – 208 с.
7. Горбунова В. В. Етичні та правові аспекти психологічних досліджень / В. В. Горбунова // Практична психологія соціальна робота. – № 3. – 2005. – С. 18–23.
8. Гуменна О. А. Основи наукових досліджень. – Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2007. – 99 с.
10. Гуменюк І. Л. Алгоритм наукового дослідження / І. Л. Гуменюк, С. М. Коваленко. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2008. – 46 с.
11. Кислий В. М. Організація наукових досліджень: навчальний посібник / В. М. Кислий. – Суми : Університетська книга, 2011. – 224 с.
12. Колесников О. В. Основи наукових досліджень. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 141 с.
13. Корбутяк В. І. Методологія системного підходу та наукових досліджень: Навчальний посібник. – Рівне : НУВГП, 2010. – 176 с.
14. Кругляк М. Проблема ціннісної навантаженості наукового знання і об'єктивності вченого / Мирослава Кругляк // Університетська кафедра. – 2012. – № 1. – С. 50–57.
15. Ланде Д. В. Основи інформаційного та соціально-правового моделювання: навч. посіб. / Д. В. Ланде, В. М. Фурашев, К. В. Юдкова. – К. : НТУУ «КПІ», 2014. – 220 с.
16. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. / С. Е. Важинський, Т. І. Щербак. – Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 260 с.
17. Метулинська Н. Професійний етос науковця в сучасній Україні [Текст] / Н. Метулинська // Український інформаційний простір : Науковий журнал / Київський нац. ун-т культури і мистецтв, Ін-т журналістики і міжнародних відносин. – К., 2013. – № 1. – Ч. 2. – С. 146–150.
18. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови: Навч. пос. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 312 с.
19. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів / за ред. А. Є. Конверського. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.
20. Основи наукових досліджень у схемах і таблицях : навч. посіб. / О. П. Кириленко, В. В. Письменний. – Тернопіль : ТНЕУ, 2013. – 228 с.
21. Павленко В. В. Проблемні ситуації: поняття і типи / В. В. Павленко // Нові технології навчання: Збірник наукових праць // Інститут інноваційних технологій і змісту

- освіти Міністерства освіти і науки України, Академія міжнародного співробітництва з креативної педагогіки. – К., 2014. – Вип. 83. – 292 с. – С. 196–202.
22. Пилипчук М. І. Основи наукових досліджень / М. І. Пилипчук, А. С. Григор'єв, В. В. Шостак. – К. : Знання, 2007. – 270 с.
23. Рассоха І. М. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень». – Х. : ХНАМГ, 2011. – 76 с.
24. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 254 с.
25. Свердан М. М., Свердан М. Р. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. – Чернівці : Рута, 2006. – 352 с.
26. Сисоева С. О., Кристопчук Т. Є. Методологія науково-педагогічних досліджень: Підручник / С. О. Сисоева, Т. Є. Кристопчук. – Рівне : Волинські обереги, 2013. – 360 с.
27. Скиба О. П. Стиль наукового мислення в інформаційну епоху / О. П. Скиба // Вісник Національного авіаційного університету. Філософія. Культурологія. – 2011. – № 2 (14). – С. 100–104.
28. Скиба О. П. Стиль наукового мислення в соціально-психологічному і соціологічному аспектах / О. П. Скиба // Вісн. Нац. авіац. ун-ту. – 2009. – № 1. – С. 128–131.
29. Стеченко Д. М., Чмир О. С. Методологія наукових досліджень. – К. : Знання, 2007. – 317 с.
30. Тарелкін Ю. П. Методологія наукових досліджень / Ю. П. Тарелкін, В. О. Цикін. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2010. – 194 с.
31. Фаренік С. А. Логіка і методологія наукового дослідження / Українська академія державного управління при Президентові України. – К. : Вид-во УАДУ, 2000. – 338 с.
32. Філіпенко А. С. Основи наукових досліджень: Конспект лекцій. – К. : Академвидав, 2004. – 208 с.
33. Фурман А. В. Теорія навчальних проблемних ситуацій: психолого дидактичний аспект: Монографія. – Тернопіль : Астон, 2007. – 164 с.
34. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2003. – 240 с.
35. Чернілевський Д. В. Методологія наукової діяльності: Навчальний посібник / За ред. професора Д. В. Чернілевського. – Вінниця : Вид-во АМСКП, 2010. – 484 с.
36. Шарапов О. Д., Дербенцев В. Д., Семьонов Д. Є. Системний аналіз: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисциплін. – К. : КНЕУ, 2003. – 154 с.
37. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : Підручник / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. – 6-те вид., переробл. і доповн. – К. : Знання, 2008. – 310 с.
38. Щербак Т. І. Моделювання як засіб вивчення особливостей образу Я у період репрезентації інтелекту особистості / Т. І. Щербак // Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту ім. Г. С. Костюка НАПН України. – 2013. – Т. X. – Вип. 24. – С. 773–783.
39. Щербак Т. І. Системний підхід як засіб вивчення особливостей образу Я у період репрезентації інтелекту особистості / Т. І. Щербак // Теоретичні і прикладні проблеми психології [зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля]. – Луганськ : НОУЛІДЖ, 2013. – № 3 (32). – С. 315–320.
40. Юрченко З. В. Науковий потенціал особистості: психологічні чинники актуалізації / З. В. Юрченко // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Сер. «Педагогічні науки». – 2014. – Вип. 115. – С. 276–279.